

Úlohou tohto článku nie je vypočítavať všetky problémy, ktoré sa budú riešiť na stránkach Otázok marxistickej filozofie, ani formy ich nastolovania a riešenia.

Nemôžeme však článok ukončiť skôr, ako by sme na záver nevyslovili ešte dve želania redakcie časopisu.

Predovšetkým, pri riešení jednotlivých filozofických problémov, vyplývajúcich zo špecifických potrieb politického, vedeckého a kultúrneho života na Slovensku vôbec, redakcia sa aj v budúcnosti mieni obracať nielen na filozofických pracovníkov zo Slovenska, ale aj na filozofických pracovníkov z Čiech. Chce tak dosiahnuť okrem iného aj to, aby sa časopis takto stal jedným z orgánov celého filozofického frontu v našej republike a prostriedkom prehlbovania plodnej, konkrétnej spolupráce českých a slovenských filozofických pracovníkov.

Konečne, redakcia chce propagovať vedeckú filozofiu tak, aby jej účinnosť a presvedčivá sila bola väčšia ako doteraz. Preto články, ktoré bude uverejňovať, budú nielen čo do obsahu, ale aj čo do formy — pri zachovaní prísnej vedeckosti obsahu — písané tak, aby boli blízke nielen odborným filozofom, ale aj širšiemu okruhu našich ideologických pracovníkov a propagandistov marxizmu-leninizmu.

PODSTATA A ZMYSEL NAŠEJ EPOCHY

K Vyhláseniu porady predstaviteľov komunistických a robotníckych strán a k Výzve národom celého sveta

JÁN UHER

Koho by nevzrušovala najnaliehavejšia otázka dneška: otázka vojny a mieru. Celé generácie veľkých géniov, revolucionárov, pokrokových mysliteľov, humanitných filozofov vyjadrujúcich túžbu nás, zaoberali sa myšlienkou, ako zbaviť ľudstvo najväčšieho barbarstva: agresívnej lúpeživej vojny.

V antagonistickej triednej spoločnosti založenej na vykorisťovaní, na triednom a národnostnom útlaku, na bezprácnom bohatstve jedných a nepredstaviteľnej biede druhých, javilo sa toto želanie po stáročia spravidla ako snilstvo, neuskutočniteľná ilúzia. Vojny tvorili neoddeliteľnú súčasť politiky vládnúcich tried. S nástupom robotníckej triedy — najpokrokovejšej a najrevolučnejšej triedy v dejinách, triedy, ktorá nemá vlastnícky záujem na sociálnom útlaku, ale bojuje za jeho odstránenie, mení sa podstatne aj tento problém: vzťah vojny a mieru.

Vojna bola vždy — ako nezvratne dokázal marxizmus a potvrdili dejiny — pokračovaním vnútornej politiky určitého spoločenského zriadenia inými prostriedkami. Buržoáznemu spoločenskému zriadeniu, ktoré v našej epoche dospelo do svojho štátno-monopolistického štádia, je celou jeho ekonomicko-triednou podstatou vlastná tendencia k lúpeži, k agresivite, k dobývačnej vojne: Vojna bola v doterajšej histórii kapitalizmu vždy najväčším zdrojom rozprávkových ziskov

imperialistických monopolov na jednej strane a nevýslovného utrpenia najširších ľudových mas na druhej strane.

Militarizmus je najvlastnejším produktom kapitalizmu. Medzi monopolistickým kapitalizmom a vojnou jestvovala vždy príčinná súvislosť. „Systém vykorisťovania človeka človekom a systém vyhladzovania človeka človekom — to sú dve stránky kapitalistického zriadenia.“ Za pomoci vojny riešili medzi sebou imperialistické mocnosti svoje antagonistické rozpory, dobývali kolónie, rozdeľovali sféry vplyvu, ukájali nenásytnú rozpínavosť kapitálu. Protirečenia imperializmu, túžba po uchvatiteľskom znovurozdelení už rozdeleného sveta vyvolala krvavú prvú svetovú vojnu a zostrujúce sa protirečenia všeobecnej krízy kapitalizmu, ktoré po nej nastali, boli príčinou druhej svetovej vojny.

Imperializmus ani dnes, ani po historických porážkach, ktoré utrpel v prvej a najmä v druhej svetovej vojne, nestratil svoju chuť k agresivite a lúpeživým vojnám, lebo jeho podstata sa nezmenila, lenže situácia, za ktorej imperializmus pôsobí, podstatne sa zmenila. Rozhodujúcim činiteľom vo svetovom dianí nie je už „všemocný“ kapitalizmus a jeho monopolistickí pohlavári, ale stáva sa ním svetová socialistická sústava, ktorá bude čím ďalej tým viac určovať beh svetových dejín.

Túto skutočnosť, ktorá je najcharakteristickejším vývinovým znakom našej doby, nezvratne konštatovala porada predstaviteľov 81 komunistických a robotníckych strán v novembri minulého roku v Moskve a zakotvila ju v historických dokumentoch medzinárodného revolučného robotníckeho hnutia, vo Vyhlásení porady komunistických a robotníckych strán a vo Výzve k národom celého sveta.

Oba tieto dokumenty sú mimoriadne významným a dôstojným pokračovateľom najlepších revolučných tradícií medzinárodného revolučného robotníckeho hnutia — od *Manifestu komunistickej strany*, ktorý pred viac ako sto rokmi napísali geniálni vodcovia a učitelia proletariátu Marx a Engels až po naše dni. Sú rozvinutým odkazom hrdinských bojovníkov Parížskej komúny a Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie, nesporným dokladom tvorivého rozmachu revolučného učenia marxizmu-leninizmu. Sú potvrdením a významným rozvinutím historickej Deklarácia komunistických a robotníckych strán a Manifestu mieru z r. 1957, novým veľkým triumfom proletárskeho internacionalizmu, medzinárodného bratstva, jednoty a súdružskej spolupráce svetového revolučného robotníckeho hnutia.

Už sám fakt, že sa v Moskve zišlo osemdesiatjeden delegácií komunistických a robotníckych strán, hovorí sám za seba dostatočne výraznou rečou. Osemdesiatjeden delegácií zo všetkých končín sveta zastupujúcich viac ako 36 miliónov organizovaných komunistov a ďalšie stá milióny robotníkov, roľníkov a príslušníkov pokrokovej inteligencie všetkých rás a najrozmanitejších národností, zišlo sa k súdružskému rokovaniu k otvorenej výmene názorov o najdôležitejších problémoch našej epochy. Už tento fakt nadovšetko jasne dokazuje, že medzinárodné revolučné robotnícke hnutie je v súčasnom svete nielen obrovskou organizovanou silou, ale fakticky *jedinou* silou, ktorá má pevný vedecký program a je na jeho základe schopná *zjednotiť* všetky pokrokové sily sveta do boja za šťastnú budúcnosť národov, zmarif kanibalské plány imperialistickej reakcie, hroziacej ľudstvu termonukleárnou katastrofou.

„Nastal čas — píše sa vo Vyhlásení — keď socialistické štáty, ktoré vytvorili svetovú socialistickú sústavu, stali sa medzinárodnou silou, ktorá veľmi ovplyvňuje svetový vývoj. Vznikli reálne možnosti riešiť najdôležitejšie problémy dneška novým spôsobom, v záujme mieru, demokracie a socializmu.“

*

Vyhlásenie porady predstaviteľov komunistických a robotníckych strán prináša okrem svojej bezprostrednej prakticko-politickej stránky celý rad mimoriadne významných teoretických téz, rozvíjajúcich marxistickú politickú ekonómiu, filozofiu a vedecký komunizmus v súčasných podmienkach vývinu spoločnosti. Najhlavnejšou z nich je charakteristika súčasnej našej epochy. Táto otázka bola v poslednom období najviac zo všetkých problémov predmetom diskusií medzi marxistickými teoretikmi, a preto bola na moskovských poradách dôkladne zo všetkých strán rozanalyzovaná, posúdená a formulovaná: „Naša epocha, hlavný obsah ktorej tvorí prechod od kapitalizmu k socializmu, ktorý sa začal Veľkou októbrovou socialistickou revolúciou, je epochou zápasu dvoch protichodných spoločenských sústav, epocha socialistických a národnooslobodzovacích revolúcií, epochou rozkladu imperializmu, likvidácie koloniálneho systému, epochou prechodu stále nových národov na cestu socializmu, víťazstva socializmu a komunizmu v celosvetovom meradle.

Hlavná charakteristická črta našej doby spočíva v tom, že svetová socialistická sústava sa stáva rozhodujúcim faktorom v rozvoji ľudskej spoločnosti . . .

Hlavný obsah, hlavný smer a hlavné osobitosti historického vývoja ľudskej spoločnosti v súčasnej epoche určuje svetová socialistická sústava, sily bojujúce proti imperializmu a za socialistickú prestavbu spoločnosti. Žiadne pokusy imperializmu nemôžu zastaviť napredujúci vývoj dejín. Boli vytvorené pevné predpoklady pre ďalšie rozhodujúce víťazstvo socializmu. Úplné víťazstvo socializmu je nevyhnutné.“

Správna charakteristika súčasnej epochy má pre všetky ostatné otázky medzinárodného diania medzi nimi aj pre najnaliehavejšiu otázku dneška: pre otázku možnosti odvrátenia vojen a zachovania trvalého svetového mieru, fundamentálny význam. Správne charakterizovať epochu, znamená správne vidieť objektívnu skutočnosť a jej vývojové tendencie, znamená správne postihnúť rozhodujúceho činiteľa tohto vývoja a na základe toho stanoviť závery pre politiku, stratégiu a taktiku; určiť úlohu subjektívnym činiteľom v súlade s objektívnym vývojom. Z analýzy a charakteristiky súčasnej epochy logicky vyplýva záver o reálnej možnosti odvrátenia vojen, téza, že svetová vojna nie je v súčasných podmienkach a za súčasného vývoja pomeru spoločenských triednych síl osudovo nevyhnutná, hoci sa ju imperializmus na čele s americkým imperializmom snaží neustále vyvolať zvyšovaním napätia, horúčkovitým zbrojením i priamym zakladaním vojnových požiarov v rôznych častiach sveta.

Z reálneho rozboru vývoja súčasnej epochy vyplýva celá generálna línia zahraničnej politiky socialistického tábora, charakterizovaná aktívnou politikou mierového spolunažívania a súťaženia kapitalizmu a socializmu. Dokumenty

komunistických a robotníckych strán pritom vysoko znova vyzdvihli principiálnu skutočnosť, že politika mierového spolunažívania nie je žiadna „idyla“, ignorujúca jestvujúce triedne protirečenia dvoch protikladných spoločenských systémov, ale je to urputný ekonomický, politický a ideologický boj socializmu s kapitalizmom, boj, ktorý však znemožňuje vojnový konflikt a súčasne objektívne posilňuje socializmus a oslabuje imperializmus.

Z rozboru súčasnej epochy nezvratne vyplýva, že mierové spolunažívanie a súťaženie skutočne nie je žiadnou otázkou „taktiky“ alebo diplomacie, nie je len naše zbožné prianie, ale objektívna nevyhnutnosť. Mierové spolunažívanie a súťaženie nie je trpná, pasívna politika, ale má veľmi aktívny protiimperialistický charakter; mobilizuje pracujúce masy na celom svete do boja za mier, zatlačá imperialistov do izolácie a znemožňuje im rozvíjať vojnovú hystériu. Mierové spolunažívanie umožňuje socialistickému tábora zvyšovať svoju ekonomickú, politickú a kultúrnu moc, uľahčuje boj koloniálnych národov proti imperializmu, na najvyšších svetových fórach umožňuje nastoľovať otázku odzbrojenia a pred celým svetom odhalovať farizejskú masku vojnových podpaľačov. Napomáha osobným stykom a zblížovaniu pokrokových ľudí rôznych svetadielov, umožňuje im presvedčať sa o pravde nášho života, rozširuje legálne možnosti pre šírenie pravdy vedeckého komunizmu, rozbíja ideologický monopol buržoázie, v ktorom by chceli vládnuce triedy v kapitalistických krajinách udržať vedomie pracujúcich.

V politike mierového spolunažívania a súťaženia, ktorú neochvejne presadzuje socialistický tábor na čele so Sovietskym sväzom, spája sa spolu v maximálnej miere boj za mier s bojom za socializmus. Pozície socializmu sa v ňom upevňujú preto, lebo mierové spolunažívanie je v *súlade* so záujmami najširších ľudových más na celom svete a politika studenej vojny je *proti* ich najvlastnejším záujmom. Preto nachádza program mierového spolunažívania toľké sympatie a veľkú podporu absolútnej väčšiny ľudstva, a preto ho tak zúrivo odmietajú pohlavári amerického imperializmu a ich militaristickí prisluhovači na čele s Adenauerom a jeho generálnym štábom, pokračujúcim v hitlerovskom duchu.

Lenin predpokladal, že socializmus definitívne zvíťazí nad kapitalizmom, keď vytvorí vyššiu produktivitu spoločenskej práce, nebývalým spôsobom rozvinie výrobné sily a na základe toho vytvorí pre pracujúcich neporovnateľne vyššiu, demokratickejšiu, blahobytnejšiu a kultúrnejšiu spoločnosť, než to bol schopný dokázať kapitalizmus a ktorýkoľvek spoločenský systém pred ním. Nie vojnou, nie agresiou, nie násilným vnucovaním, ale neodolateľnou silou svojho *příkladu* bude socializmus a komunizmus čím ďalej tým viac pôsobiť na porobené masy v kapitalistických, koloniálnych a závislých krajinách.

Dnes očividne nadišla práve táto doba.

Politické, ekonomické, vedecké, technické, sociálne a kultúrne výsledky Sovietskeho sväzu a celého socialistického tábora, jeho gigantické, rýchle sa uskutočňujúce plány a perspektívy, zamerané v prospech najširších ľudových más, ktoré sú ich tvorcom a užívateľom, ukazujú národom predobraz budúcej spoločnosti. Krajiny socialistického tábora už dodnes v nejednej oblasti predstihli najvyspelejšie kapitalistické štáty, v mnohých ďalších oblastiach sa im plne vyrovnávajú a otázka definitívneho predstihnutia kapitalizmu v najhlavnejších

odvetviach výroby — ktorá je základom všetkej ľudskej činnosti — je otázkou blízkej budúcnosti. Plány, na základe ktorých bude socialistický tábor zahrňujúci jednu tretinu ľudstva vyrábať viac ako polovicu svetovej produkcie, sú už reálne načrtnuté.

Treba si hlboko a všestranne uvedomiť tento fakt, pochopiť, čo znamená.

Vzrastajúca sila a vplyv ekonomiky a kultúry socialistického tábora, to je ohromná sila, ktorú sa imperialistom a nepriateľom komunizmu nepodarí ničím zastaviť. Je to objektívna sila, vyjadrujúca súčasný beh dejín. Čo môže kapitalizmus so svojím vykorisťovateľským systémom, chronickou nezamestnanosťou, národnosťou, rasovou i náboženskou nevraživosťou, anarchistickou bezperspektívou, v ktorej si nikto nie je istý svojou zajtrajšou existenciou, proti tomu postaviť? Proti tomuto prenikaniu nemá kapitalizmus zbrane ani prostriedky.

Preto predstavitelia komunistických a robotníckych strán, ako už toľko rás v histórii, znova podčiarkli nezmyselnosť teórií o tzv. „exporte“ revolúcií, ktoré vo svojej zaslepenosti a ohováračskej kampani rozširujú ideológie antikomunizmu. Medzinárodné komunistické hnutie, ktoré je pravdaže navzájom späté bratskými zväzkami proletárskeho internacionalizmu, vzájomnej podpory a pomoci, nepotrebuje „vyvážať“ a „dovážať“ revolúciu z jednej krajiny do druhej. Šíri sa aj bez toho na základe objektívnych zákonitostí vývoja. Revolúcie vznikajú a rozvíjajú sa na základe jestvujúcich triednych antagonizmov, sú nevyhnutným dôsledkom protirečového vývoja kapitalizmu a v každej krajine podľa jej osobitných historických podmienok vyvíjajú sa špecifickým spôsobom. Skúsenosti z triednych bojov celého novodobého historického vývoja a najmä z posledného obdobia ukazujú, že naopak, medzinárodná reakcia sa vždy pripája k agresívnym kontrarevolučným akciám. Tak to bolo už za čias Veľkej francúzskej buržoáznej revolúcie, tak to bolo takmer vo všetkých buržoázno-demokratických revolúciách v minulom i tomto storočí, tak to bolo za Parížskej komúny, ktorú utopila medzinárodná kontrarevolučná reakcia v krvi, tak sa o to pokúšala intervencia štrnástich imperialistických štátov po Veľkej októbrovej socialistickej revolúcii v Rusku, ktorú sa však zahrdúsiť nepodarilo, a podobne — ešte vo zvýšenej miere — je to aj dnes, keď sa baštou svetovej reakcie, najväčším „medzinárodným vykorisťovateľom a medzinárodným žandárom“ stal americký imperializmus. Dostatočne názorne o tom svedčia kontrarevolučné pikle svetovej reakcie, na čele s USA, proti národnooslobodzovacím revolúciám v Ázii, Afrike a Latinskej Amerike. Komunisti, marxisti-leninovci vždy boli proti „vývozu“ revolúcie, a preto sú tým rozhodnejšie povinní bojovať proti imperialistickému vývozu kontrarevolúcie, mobilizovať proti nemu všetky pokrokové a demokratické sily.

*

Vyhlasenie porady predstaviteľov komunistických a robotníckych strán nastolilo, okrem už spomenutých, aj celý rad ďalších, veľmi významných prakticko-politických a teoretických problémov. Sú to napr. problémy národnooslobodzovacieho boja, otázky ďalších možností vývoja národov, ktoré sa vymanili spod politickej nadvlády kolonialistov a v súčasnej dobe fakticky poväčšine ešte len

hľadajú cestu samostatného politického, ekonomického, sociálneho a kultúrneho vývoja. Tieto otázky majú *pre* ďalší vývoj svetových udalostí osobitný význam. Zrútenie systému koloniálneho otroctva pod tlakom národnooslobodzovacieho hnutia, hodnotí sa čo do svojho historického významu ako „druhý najdôležitejší jav po vzniku svetovej socialistickej sústavy“. Veď bývalé koloniálne krajiny zaberajú značnú časť teritória zemegule a žije v nich viac ako jedna tretina ľudstva.

Ďalej sú tu problémy foriem prechodu od kapitalizmu k socializmu, vyplývajúce zo súčasnej epochy a triedneho pomeru spoločenských síl, otázky typov a foriem revolúcie. Vyhlásenie porady predstaviteľov komunistických a robotníckych strán objasňuje hlboko podstatu tejto otázky. Jasne vymedzilo, v čom sa tu — najmä pri posudzovaní pokojného prechodu, ktorý nadobúda v súčasnom období veľký význam — principiálne rozchádza marxisticko-leninské revolučné stanovisko s oportunistickým, revizionistickým a reformistickým stanoviskom.

Vo Vyhlásení nachádzame stanovisko k otázkam jednoty robotníckej triedy, ku vzťahu komunistického hnutia k sociálno-demokratickým a ostatným socialistickej strane, k ich členstvu a vodcom, problémy rozvoja medzinárodných demokratických organizácií a účasti komunistov v nich, otázky zväzku robotníkov a roľníkov, problémy proletárskeho internacionalizmu a boja proti buržoáznemu nacionalizmu, problémy ideologického boja vnútri medzinárodného robotníckeho hnutia, charakterizovaného bojom na dva fronty — proti revizionizmu, ktorý zostáva hlavným nebezpečením, i proti metafyzickému dogmatizmu a sektárstvu, „ktoré sa môžu v tej či inej vývojovej etape jednotlivých strán stať hlavným nebezpečením, ak sa nebude proti nim viesť dôsledný boj“, a celý rad ďalších aktuálnych praktických i teoretických problémov.

Ukazuje sa tu aj na celý rad *nových*, predtým neznámych javov, alebo na *nové kvality* jestvujúcich spoločenských javov. Medzi ne — okrem už spomínanej celkovej charakteristiky našej epochy — patrí na prvé miesto konštatovanie o novej etape vývoja svetovej socialistickej sústavy, s poukazom na to, v čom sa táto etapa prejavuje. Vznikajú a upevňujú sa v nej také nové javy a kvality, ako je vzrast *socialistického* internacionalizmu, „morálno-politickej jednoty všetkých národov socialistického spoločenstva“, ktoré názorne dokumentujú, ako „spolu so zánikom antagonizmu tried zaniká aj antagonizmus národov“, a celý rad ďalších nových javov vnútri socialistickej svetovej sústavy.

V protiklade k tomu konštatovala moskovská porada aj *novú etapu, ktorá nastala vo vývoji všeobecnej krízy kapitalizmu*, charakterizovanú celým radom výrazných črt a prejavujúcu sa vo svojej najhlbšej podstate tým, že „konflikt medzi výrobnými silami a výrobnými vzťahmi v kapitalistickom svete ešte nikdy nebol taký hlboký“, v dôsledku čoho i napriek úporným, ale márnym snahám o „integráciu“ a vytvorenie nových medzištátnych organizácií, „vratkosť kapitalistického hospodárstva vzrastá“, „nerovnomernosť rozvoja kapitalizmu stále mení pomer síl medzi imperialistickými štátmi“ a „rozpory kapitalizmu sa čoraz viac zostrujú tak v národnom, ako aj v medzinárodnom meradle“.

Neobyčajný význam majú problémy upevňovania jednoty socialistickej táboru, otázky nových vzťahov vnútri tohto tábora, problémy rozvoja komunistického

a robotníckeho hnutia v jednotlivých kapitalistických a koloniálnych krajinách, problémy rozvoja svetového komunistického hnutia ako celku a vzťahy jednotlivých strán voči sebe navzájom.

Sú to problémy, ktoré prináša a nastoľuje život, treba ich riešiť a teoreticky zovšeobecňovať. Preto musí všetky tieto problémy aj naša marxistická filozofia sústavne sledovať. Marxistickí filozofickí pracovníci na Slovensku, ak chcú byť tvoriví, ak chcú byť súčasní, ak chcú svojou teoretickou činnosťou stáť v prvých líniiach bojovníkov za socializmus, za pokrok, demokraciu a mier, za jednotu a družbu národov, ak chcú zasvätiť svoju prácu všestrannému rozmachu tvorivého ľudského myslenia, musia hlboko domýšľať a rozpracovávať tieto najdôležitejšie spoločenskovedné problémy dneška, obsiahnuté vo Vyhlásení predstaviteľov komunistických a robotníckych strán a vo Výzve k národom celého sveta. Bez toho sa v tejto oblasti vedy nedá vôbec pracovať; bez toho nemožno o tvorivom rozvíjaní súčasného filozofického myslenia hovoriť. Nie nadarmo sa vo Vyhlásení opäť zdôrazňuje, že ideologické otázky majú v dnešných podmienkach, pri súčasnom pomere síl medzi kapitalizmom a socializmom a pri súčasných formách triedneho boja, pre rozvoj medzinárodného komunistického a demokratického hnutia mimoriadny význam. „Trieda vykorisťovateľov stavia proti úspechom socializmu čoraz aktívnejšie ideové spracúvanie nás — píše sa vo Vyhlásení — snaží sa udržať ich v duchovnom zajatí buržoáznej ideológie. Komunisti vidia svoju úlohu v rozvinutí rozhodného nástupu na ideologickom fronte, v úsilí vyslobodiť ľudové masy z duchovného otroctva buržoáznej ideológie všetkých odrôd a foriem, vrátane rozkladného vplyvu reformizmu, v tom, aby rozširovali v masách idey, zabezpečujúce spoločenský pokrok, slobodymilovné demokratické idey, ideológiu vedeckého socializmu.“

To je a musí byť okrem iného zmyslom aj nášho filozofického časopisu a celého filozofického frontu: šíriť tieto idey, bojovať proti ohlupujúcej buržoáznej ideológii a prežitkom vo vedomí ľudí.

Vyhlásenie porady komunistických a robotníckych strán ukazuje pracujúcim ľuďom celého sveta nové perspektívy. „Komunisti vidia svoje historické poslanie nielen v tom, aby odstránili vykorisťovanie a biedu vo svetovom meradle a aby navždy vylúčili možnosti akejkoľvek vojny zo života ľudskej spoločnosti, ale aby už v súčasnej epoche zbavili ľudstvo prízraku novej svetovej vojny.“

Boj za mier a priateľstvo národov je jedným z hlavných zdrojov morálnopolitickej sily komunizmu. Preto musíme vysoko vyzdvihnúť zástavu tohto boja. Venovať mu všetky svoje sily, tvorivé schopnosti a um, posilňovať bdelosť a ostrážitosť tým skôr, že ešte nikdy v dejinách ľudstva — ako sa konštatuje vo Výzve k národom celého sveta — neboli vyhliadky na uskutočnenie odvekých túžob národov žiť v mieri tak reálne ako dnes.

Ešte aktívnejšie než dosiaľ treba v záujme tohto veľkého cieľa objasňovať náš myšlienky socializmu, šíriť idey tvorivého učenia marxizmu-leninizmu.